

На нашу думку, запропонована нами трьохетапна організація навчання німецької мови за допомогою рольових ігор може забезпечити успішне формування у студентів економічних ВНЗ соціокультурної компетенції проведення бізнес-презентацій.

І. Є. Захарова, викладач англійської мови,
кафедра іноземних мов ФЕФ

ОГЛЯД МЕТОДИК ПО ВИВЧЕННЮ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Вміння говорити іноземною мовою є певними навичками й уміннями, і отримати їх можна різними способами, а навичка — це сполучення знань, умінь, теорії і практики. Уміння говорити іноземною мовою — це сплав граматичних знань, лексичного запасу й можливості використовувати ці знання на практиці.

Що таке *граматика*? Граматика є система. Граматичні правила необхідно усвідомлювати. Усвідомлений принцип породжує звичку й уживання правил поступово стає автоматичним. Засвоєні граматичні зразки діють як шаблон, дозволяючи кроїти по ньому все нові й нові форми. Чим частіше ці шаблони зустрічаються, тим швидше автоматизується мовлення.

Існують основні правила вивчення граматики, які передбачають: тверде знання основ граматики; при вивченні граматичних правил вивчати й виключення з них; граматичні правила треба запам'ятовувати за допомогою заучування речень, у яких вони вживаються; створювати асоціативні зв'язки; навчитися відмінювати дієслова, змінювати іменники й займенники, визначати структуру речення й порядок слів у ньому; повторювати граматику по таблицях, складених на досліджувані правила; самостійно формулювати питання на правила граматики й відповідати на них своїми словами, використовуючи приклади; створювати типову модель-речення, включаючи в неї відразу кілька однотипних правил, щоб можна було порівняти між собою різні правила, зіставити їх на прикладі певної моделі.

Варто поцікавитися особливостями різних методик викладання іноземних мов, їхніми перевагами й недоліками.

Середина ХХ століття аж до кінця сімдесятих пройшла під знаком *граматико-перекладного методу*, метою якого було вивчення

граматики, щоб через неї навчитися читати й розуміти тексти іноземною мовою. Головними недоліками даної методики є те, що людина так і не здобуває навичок усного мовлення, а пізнання граматики без їх осмисленого застосування швидко забуваються.

У 1970-і роки з'явився *аудіо-лінгвальний метод*, який передбачав необхідність заучувати граматичні й фразеологічні структури мови шляхом багаторазового повторення їх у готових навчальних діалогах, і тоді у потрібний момент ви будете вживати їх автоматично. Головним недоліком аудіо-лінгвального методу є те, що в реальній ситуації людина не може вчасно й до місця вжити казна-коли завчену ним фразу або зворот, а також існує відсутність зворотного зв'язку з носієм мови, неможливість у повсякденному спілкуванні обходитися тільки завченими фразами та зворотами.

Кінець 1970-х—1980-і роки — це бум *сугестопедії*. У застосуванні до вивчення іноземних мов сугестопедія надає дуже велике значення психологічному настрою та емоційному стану учнів. Тут надзвичайно важлива й важка роль учителя. Сугестопедія в нашій країні, на жаль, часто приймала карикатурні форми через недостатню кваліфікацію викладачів.

1980-і й 1990-і роки знаменують перемогу *комунікативної методики*, яка спрямована на одночасний розвиток основних мовних навичок (усного й письмового мовлення, граматики, читання й сприйняття на слух або аудіювання) у процесі живого, невимушеного спілкування і припускає руйнування психологічного бар'єру між учителем і учнем. У комунікативній методиці мало користуються рідною мовою й рідко виправляють помилки. Більше використовуються реальні, а не навчальні діалоги.

Санкт-Петербурзька Denis School (назва від імені засновника — Дениса Рунова) робить акцент на системному навчанні англійської граматики. Головне завдання курсу — виробити в слухача правильні навички спілкування на основі знання структури англійської мови й практики, у процесі якої ці знання закріплюються.

Варто також згадати метод *25 кадрів*, який часто подається як один з наймогутніших методів вивчення іноземних мов.

Ще один метод — *метод Ігоря Шехтера*, заснований на тому, що іноземна мова повинна сприйматися як рідна.

Так якому ж методу віддати перевагу? Кращим методом є так званий *системно-еклектичний метод*, де за основу взята комунікативна методика, але достатня увага приділяється й правильності мовлення. Так би мовити, «Спілкуватися — спілкуйся, а граматику не забувай».